

@Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

@The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 659 din 18 septembrie 2012

Emitent CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI SECȚIA A TREIA

**HOTĂRÂREA
din 10 aprilie 2012,
definitivă la 10 iulie 2012,
în Cauza Popa și Tănăsescu împotriva României
Strasbourg(Cererea nr. 19.946/04)**

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute de art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În Cauza Popa și Tănăsescu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, președinte, Egbert Myjer, Ján Šikuta, Ineta Ziemele, Nona Tsotsoria, Mihai Poalelungi, Kristina Pardalos, judecători, și Santiago Quesada, grefier de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 20 martie 2012,

pronunță prezenta hotărâre, adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 19.946/04) îndreptată împotriva României și depusă la Curte conform articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*) de către doi resortisanți români, domnul Ioan Ștefan Popa (*primul reclamant*) și domnul Aurelian Ștefan Tănăsescu (*al doilea reclamant*) la data de 5 aprilie 2004.

2. Primul reclamant a fost reprezentat de domnii S. Bartha și M. Stoica, avocați în București. Al doilea reclamant a fost reprezentat inițial de domnul I. Căpățână, avocat în București. În timpul procedurilor în fața Curții, acesta i-a retras împuternicirea avocatului său și a

fost autorizat să se reprezinte singur. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de agentul guvernamental, domnul Răzvan-Horațiu Radu.

3. Având în vedere că domnul Corneliu Bîrsan, judecătorul ales să reprezinte România, s-a abținut de la judecarea cauzei (art. 28 din Regulamentul Curții), președintele Camerei I-a desemnat pe domnul Mihai Poalelungi în calitate de judecător *ad hoc* (art. 26 § 4 din Convenție și art. 29 § 1 din Regulamentul Curții).

4. Reclamanții s-au plâns că au fost supuși unui proces inechitabil care a avut ca rezultat o condamnare inechitabilă.

5. La 7 iulie 2009, președintele Secției a treia a hotărât să comunice Guvernului cererea. S-a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună (art. 29 § 1).

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

6. Reclamanții s-au născut în 1971 și, respectiv, 1974.

7. Primul reclamant a început să execute o pedeapsă cu închisoarea de 7 ani în octombrie 2007. În data de 8 ianuarie 2012, executarea pedepsei acestuia a fost întreruptă, ca urmare a liberării condiționate. Conform celor mai recente informații prezentate de cel de-al doilea reclamant, acesta execută o pedeapsă cu închisoarea și este deținut la Penitenciarul Ploiești.

A. Afacerea Portbagajul

8. În ianuarie 2000, reclamanții au fost implicați într-o acțiune care a fost intens mediatizată, numită „Afacerea Portbagajul”. R.V., prietenul reclamanților, a fost răpit și supus unor rele tratamente, timp de aproape 5 săptămâni, de către oameni plătiți de un om de afaceri, B. M., pentru a recupera bani pe care acesta i-ar fi furat din portbagajul unei mașini aparținând omului de afaceri.

9. În seara zilei de 11 ianuarie 2000, cu puțin timp înainte de miezul nopții, R.V. a primit un telefon de la unul dintre prietenii lui, D.C., care l-a informat că este invitat la sediul firmei lui B. M. pentru a clarifica situația banilor furati. R.V. a acceptat invitația și a mers la locul indicat. Imediat după ce a ajuns, R.V. a admis sub amenințări că el furase banii împreună cu o altă persoană. Din acel moment, a fost ținut prizonier, sub paza permanentă a unor oameni plătiți de B.M., în diferite clădiri din București.

10. La 7 februarie 2000, acesta a fost dus la o vilă aparținând lui B.M. din Breaza. În data de 14 februarie 2000, profitând de un moment de neatenție din partea celor care îl păzeau, R.V. sa urcat pe fereastra de la toaletă și a reușit să fugă.

11. Imediat după fuga lui R.V., B.M. a părăsit țara pentru a evita arestarea.

B. Rolul reclamanților în răpirea lui R.V. și în supunerea acestuia la rele tratamente

12. Rolul reclamanților în această acțiune a fost foarte controversat.

13. Procurorii i-au prezentat ca persoane plătite de B.M. pentru a-l răpi pe R.V. și pentru a-l ține sub pază.

14. Conform unor declarații date de R.V., victima, și de alți martori, reclamanții erau prieteni ai victimei și au fost prezenți la întâlnirea dintre B.M. și R.V. ca măsură de protecție pentru acesta din urmă.

15. Conform unei declarații a unui martor, P.C., în fața Tribunalului București la 28 mai 2001, reclamanții au fost trimiși la sediul firmei lui B.M. pentru a-l proteja pe R.V. și pentru a-i informa pe prietenii lor comuni cu privire la ceea ce se întâmplase.

16. În declarația sa din 2 februarie 2001, D.C. a recunoscut că îi contactase pe reclamanți și le ceruse să fie prezenți la întâlnire. El a adăugat, de asemenea, că aceștia îl informaseră că prietenul lor R.V. avea nevoie de ajutor, pe care ei nu îl puteau oferi întrucât erau prea puțini și înconjurați de persoane înarmate.

17. În plus, la ultima ședință în fața Tribunalului București desfășurată în data de 8 februarie 2002, avocatul lui R.V. a cerut ca cei 2 reclamanți să fie achitați, subliniind că aceștia erau prietenii victimei, care au încercat să facă situația prietenului lor mai ușoară, în circumstanțele date.

18. Conform reclamanților, aceștia au fost prezenți la întâlnirea care a avut loc pe 11 ianuarie 2000 între prietenul lor și B.M. Aceștia i-au informat pe D.C. și M.C. (un alt prieten al lui R.V.) că R.V. nu va fi eliberat până când nu va înapoia banii furați. Când au văzut că persoanele plătite de B.M. părăsiseră sediul firmei lui B.M. cu prietenul lor, au încercat să afle unde a fost dus. Fiind informați că prietenul lor era ținut într-o casă părăsită de lângă București, au mers acolo și au încercat să îl elibereze.

19. După ce au fost amenințați de B.M. și de persoanele plătite de acesta, au fost nevoiți să renunțe și să plece. Aceștia au susținut că nu au informat poliția deoarece erau speriați de amenințările lui B.M.

20. De asemenea, când au aflat că fusese incendiată casa lui D.C. și că mașina lui M.C. fusese găsită plină de cartușe consumate, reclamanții au decis să fugă și să se ascundă în Moldova până când situația va fi clarificată, deși știau că fuseseră emise mandate pe numele lor ca martori.

C. Acțiunea penală împotriva reclamanților

21. Printr-un act de acuzare emis la 25 mai 2000 de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Prahova, reclamanții și alți 10 inculpați au fost acuzați de asociere pentru săvârșirea de infracțiuni în temeiul art. 323 din Codul Penal și de lipsire de libertate în mod ilegal în temeiul art. 189 din Codul Penal. S-a dispus, de asemenea, arestarea lor. Reclamanții nu au putut fi arestați întrucât se ascundeau în Moldova.

22. La 26 mai 2001, reclamanții au informat mass-media că intenționează să se predea autorităților române în ziua următoare. Aceștia au pretins că astfel au încercat să obțină protecție față de indivizii plătiți de B.M., care continuau să îi amenințe. În ziua următoare s-au predat poliției la Aeroportul Otopeni.

23. La ședința din 18 iulie 2001, Tribunalul București a înlocuit mandatul de arestare pe numele reclamanților cu măsura obligării de a nu părăsi orașul, motivând că justificarea pentru ținerea lor în arest se schimbase în lumina probelor aduse în fața instanței.

24. Printr-o hotărâre pronunțată la 15 februarie 2002, Tribunalul București i-a achitat pe reclamanți. Acesta i-a găsit pe ceilalți inculpați vinovați și i-a condamnat la pedepse cu închisoarea (pentru cei mai mulți dintre ei, 7 ani). Tribunalul a reținut că victima declarase în fața instanței că reclamanții „nu l-au amenințat, nu l-au lovit și nu l-au ținut prizonier, dimpotrivă, l-au protejat atât cât au putut și poate că ar fi fost mort dacă ei nu s-ar fi aflat acolo“. În continuare, instanța a făcut referire la declarația victimei din 12 mai 2000, redactată după cum urmează: „Ștef și Auraș m-au dezlegat și nu au putut să plece pur și simplu pentru că le era teamă... și, pe de altă parte, au încercat să liniștească lucrurile, ajutându-mă cât au putut ca să nu fiu omorât în bătaie.“ Instanța a reținut, de asemenea, că această declarație era în concordanță cu declarațiile martorilor B.F., D.C. și M.C.25. Parchetul de pe lângă Tribunalul București a introdus apel pentru a obține, între altele, un verdict de vinovăție pentru reclamant. Acesta a susținut că reclamanții făceau parte din grupul controlat de B.M. și că contribuiseră la sechestrarea lui R.V., întrucât aceștia l-au invitat la locul unde a fost răpit.

26. La 5 iulie 2002, Curtea de Apel București a admis în parte apelul, dar a menținut verdictul de nevinovăție pentru reclamanți. Aceasta a susținut că doar faptul că aceștia erau prezenți la sediul firmei lui B.M. nu putea duce la concluzia că erau vinovați, în absența oricăror probe incriminatoare.

27. Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București a formulat recurs, urmărind în continuare condamnarea reclamanților. În motivele sale de recurs, acesta a susținut că chiar dacă reclamanții nu puteau fi condamnați ca autori, aceștia ar trebui condamnați în calitate de complici.

28. La ultima ședință în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție din data de 18 septembrie 2003, toți avocații reprezentanți ai părților au prezentat concluzii orale cu privire la admisibilitatea recursurilor. Nicio altă probă nu a fost adusă în fața instanței. Reclamanții nu au

fost invitați să facă declarații decât la finalul dezbaterilor (ultimul cuvânt al inculpatului). Aceștia au spus că sunt de acord cu declarațiile avocaților lor.

29. Pronunțarea publică a hotărârii a fost amânată până la 13 octombrie 2003, întrucât instanța avea nevoie de mai mult timp pentru a delibera.

30. La 13 octombrie 2003, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis în parte recursul formulat de procuror, a casat hotărârile primelor două instanțe cu privire la achitarea reclamanților și a reținut dosarul pentru o nouă analiză fără a stabili o dată pentru o nouă ședință. Aceasta i-a găsit pe reclamanți vinovați și i-a condamnat pe fiecare la o pedeapsă de 7 ani de închisoare.

31. Înalta Curte de Casație și Justiție a considerat că acele constatări de fapt ale instanțelor de prim grad nu erau neîntemeiate și erau, așadar, corespunzătoare pentru soluționarea recursului fără a aduna alte probe. Dând o nouă interpretare faptelor, aceasta a constatat că rolurile reclamanților au constat în ademenirea victimei la sediul firmei lui B.M. A constatat, de asemenea, că reclamanții erau membri ai grupului lui B.M.

32. Deși a susținut că rolul reclamanților a constat doar în a ademeni victima și că aceștia au fost prezenți doar în seara de 11 ianuarie 2000 și în noaptea următoare, aceștia au fost condamnați la 7 ani de închisoare, primind aceeași pedeapsă ca ceilalți inculpați care îl ținuseră pe R.V. sechestrat pentru întreaga perioadă de 5 săptămâni și care l-au supus la rele tratamente în mod constant.

II. Dreptul intern relevant

33. Dispozițiile relevante privind recursul din Codul de procedură penală din România în vigoare la acea dată sunt descrise în *Constantinescu împotriva României*, nr. 28.871/95, paragraful 37, CEDO 2000-VIII) și *Dănilă împotriva României*, (nr. 3.897/00, paragraful 26, 8 martie 2007).

34. Legea nr. 356/2006 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, precum și pentru modificarea altor legi, care a modificat Codul de procedură penală, a introdus obligativitatea ca o instanță de recurs să îl asculte pe inculpat atunci când instanța de prim grad l-a achitat. În prezent, când o instanță de recurs casează o hotărâre pronunțată de o instanță de prim grad, aceasta trebuie să decidă asupra probelor care urmează a fi aduse și să fixeze o dată la care va lua declarații de la inculpat dacă acesta nu a fost ascultat sau dacă a fost achitat de către instanța de prim grad (art. 385¹⁴ alin. 1¹ și art. 385¹⁶, astfel cum au fost modificate). ÎN DREPTI. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 din Convenție

35. Reclamanții s-au plâns că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a asigurat un proces echitabil, deoarece a reexaminat cauza și le-a înrăutățit situația fără să îi asculte sau să le permită să aducă probe în apărarea lor. Aceștia și-au întemeiat raționamentul pe art. 6 § 1 și § 3 din Convenție, care prevede:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță [...], care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

3. Orice acuzat are, în special, dreptul:

[...] c. să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el [...]

d. să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;”

A. Cu privire la admisibilitate

36. Curtea observă că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 a) din Convenție. În continuare, Curtea subliniază că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarată admisibilă.

B. Pe fondul cauzei

1. Argumentele părților

37. Primul reclamant s-a plâns că el și cel de-al doilea reclamant au fost condamnați de Înalta Curte de Casație și Justiție fără ca ei să fie audiați în persoană. Acesta a declarat că instanța de ultim grad a hotărât doar pe baza probelor prezentate în fața instanței de prim grad; aceasta a dat o nouă interpretare declarațiilor martorilor și inculpaților fără a face vreo referire la declarații esențiale care, în opinia primelor două instanțe, dovedeau nevinovăția reclamantilor.

38. Al doilea reclamant a afirmat că Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut în mod greșit în hotărârea sa că el era angajat al lui B.M. pentru a-l asocia cu grupul de oameni plătiți de B.M. să îl răpească pe R.V. și să îl țină sechestrat, deși el prezentase un document care dovedea că fusese angajat al unei alte companii care nu avea legătură cu B.M.

39. Acesta a susținut, de asemenea, că, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție pronunțase hotărârea privind admisibilitatea recursului și fondul cauzei în același timp, nu a avut loc o rejudecare corespunzătoare pe fond. Acesta nu fusese informat cu privire la casarea celor două hotărâri judecătorești anterioare și, prin urmare, nu i s-a permis să își pregătească și să își prezinte apărarea în fața instanței de ultim grad.

40. Guvernul a arătat că verdictul de vinovăție în privința reclamantilor la care s-a ajuns doar pe baza probelor aduse în fața instanței de prim grad nu a încălcat cerințele unui proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenție. Acesta a declarat că instanța de recurs nu stabilise noi probleme de fapt, ci că, pe baza unei noi interpretări a faptelor, a stabilit doar o problemă de drept legată de latura subiectivă a infracțiunii, adică dacă existase o intenție de a comite infracțiunea.

41. Guvernul a afirmat că reclamanții avuseseră deja ocazia să își prezinte pozițiile privind acuzațiile în fața instanței de prim grad și că declarațiile lor scrise erau accesibile în dosar.

42. În cele din urmă, Guvernul a insistat că avocații reclamanților s-au adresat Înaltei Curți de Casație și Justiție în timpul ședinței din 18 septembrie 2000 și aceștia nu au solicitat să fie aduse noi probe în fața instanței. În plus, aceștia au susținut că reclamanții se adresaseră în ultimă instanță Înaltei Curți.

2. Evaluarea Curții

43. Curtea reține la început că cerințele de la art. 6 § 3 trebuie văzute ca aspecte particulare ale dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 și, prin urmare, plângerile reclamanților în temeiul art. 6 § 1 și § 3 ar trebui examinate împreună (*Sinichkin împotriva Rusiei*, nr. 20.508/03, paragraful 36, 8 aprilie 2010).

44. Curtea reiterează că modul de aplicare al art. 6 la procedurile în fața instanțelor de recurs depinde de trăsăturile speciale ale procedurilor implicate; trebuie să se țină seama de totalitatea procedurilor din ordinea juridică internă și de rolul instanței de recurs în cadrul acesteia.

45. Cu toate acestea, Curtea a susținut că atunci când unei instanțe de recurs i se solicită să examineze o cauză în ceea ce privește faptele și dreptul și să facă o evaluare completă a chestiunii vinovăției sau nevinovăției reclamantului, aceasta nu poate, din perspectiva unui proces echitabil, să stabilească în mod corespunzător aceste probleme fără o evaluare directă a probelor prezentate în persoană de către un inculpat care susține că nu a comis fapta pretinsă a fi o infracțiune (a se vedea *Ekbatani împotriva Suediei*, 26 mai 1988, paragraful 32, Seria A nr. 134, *Andreescu împotriva României*, nr. 19.452/02, paragraful 64, 8 iunie 2010, și *Marcos Barrios împotriva Spaniei* nr. 17.122/07, paragraful 32, 21 septembrie 2010).

46. În plus, Curtea consideră că în stabilirea acuzațiilor în materie penală ascultarea inculpatului în persoană ar trebui, oricum, să fie regula generală. Orice derogare de la acest principiu ar trebui să fie excepțională și supusă unei interpretări restrictive. Curtea adoptă această opinie în special pentru că reclamanții riscuiau închisoarea și chiar au fost condamnați la o pedeapsă de 7 ani de închisoare, ceea ce, evident, atrăgea un grad semnificativ de stigmatizare.

47. Prin urmare, pentru a stabili dacă a avut loc o încălcare a art. 6 în prezenta cauză trebuie examinat rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și natura problemelor pe care a fost solicitată să le judece.

48. Curtea reiterează că în prezenta cauză domeniul de aplicare al competenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca instanță de recurs, este prezentat la art. 385¹⁵ și 385¹⁶ din Codul de procedură penală. În conformitate cu art. 385¹⁵, Înalta Curte de Casație și Justiție, ca instanță de recurs, poate pronunța o nouă hotărâre pe fond. La 13 octombrie 2003, Înalta Curte de Casație și

Justiție a casat Sentința din 15 februarie 2002 și Decizia din 5 iulie 2002 și a pronunțat o nouă hotărâre pe fond. Conform dispozițiilor legale menționate anterior, efectul a fost că procedurile de la Înalta Curte de Casație și Justiție au fost proceduri complete guvernate de aceleași norme ca în cazul unui proces pe fond, instanței cerându-i-se să examineze atât faptele, cât și problemele de drept. Înalta Curte de Casație și Justiție putea să decidă fie să mențină achitarea reclamanților, fie să îi condamne după o evaluare minuțioasă a chestiunii vinovăției sau nevinovăției lor.

49. Curtea reține că, prin casarea hotărârilor de achitare pronunțate de primele două instanțe, Tribunalul București și, respectiv, Curtea de Apel București, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit două acuzații în materie penală împotriva fiecărui reclamant, condamnându-i fără să îi asculte.

50. Curtea nu este convinsă de argumentul Guvernului potrivit căruia faptul că inculpatul a avut ultimul cuvânt în fața instanței a fost suficient în prezenta cauză. Prin urmare, aceasta subliniază că, deși dreptul unui inculpat de a avea ultimul cuvânt în fața instanței este cu siguranță important, acesta nu poate fi echivalat cu dreptul său de a fi ascultat de instanță în timpul procesului (a se vedea *Constantinescu*, citată anterior, paragraful 58; *Andreescu*, citată anterior, paragraful 68, și *Spînu împotriva României*, nr. 32.030/02, paragraful 58, 29 aprilie 2008).

51. Mai mult decât atât, Înalta Curte de Casație și Justiție a ascultat părțile doar cu privire la admisibilitatea recursurilor și nu i-a informat pe reclamanți cu privire la intenția sa de a casa hotărârile pronunțate de Curtea de Apel București și de Tribunalul București și de a reexamina fondul acuzației. Curtea consideră că, în vederea unui proces echitabil, o instanță nu poate să caseze o hotărâre precedentă și să reevalueze probe fără să informeze în mod corespunzător părțile interesate și să le acorde posibilitatea de a-și prezenta cauza.

52. Lipsa ascultării inculpatului în persoană este și mai dificil de conciliat cu cerințele unui proces echitabil în circumstanțele specifice ale acestei cauze, unde instanța de recurs a efectuat o evaluare a laturii subiective a pretensei infracțiuni, respectiv intenția reclamanților de a comite infracțiunile, și a fost prima instanță care i-a condamnat în acțiunea introdusă pentru a stabili o acuzație în materie penală împotriva lor (a se vedea *Constantinescu*, citată anterior, paragraful 59, *Andreescu*, citată anterior, paragraful 70, *Igual Coll împotriva Spaniei*, nr. 37.496/04, paragraful 35, 10 martie 2009, și *Marcos Barrios*, citată anterior, paragraful 40).

53. Curtea recunoaște modificările în legislația internă care par să aducă procedurile penale mai aproape de cerințele Convenției cu privire la acest aspect (a se vedea paragraful 34 de mai sus). Cu toate acestea, aceste modificări au avut loc în 2006 și, astfel, nu sunt relevante pentru prezenta cauză.

54. Considerentele precedente sunt suficiente pentru a-i permite Curții să concluzioneze că în prezenta cauză Înalta Curte de Casație și Justiție nu a respectat cerințele unui proces echitabil.

55. Din moment ce acea cerință nu a fost îndeplinită, Curtea consideră că a fost încălcat art. 6 § 1 coroborat cu art. 6 § 3 (c) și (d) din Convenție.

II. Cu privire la celelalte pretinse încălcări ale Convenției

56. Reclamanții s-au plâns, în temeiul art. 5 din Convenție, de faptul că au fost arestați în baza unui ordin emis de un procuror care, conform Constituției României, nu putea fi considerat magistrat. Aceștia au pretins că arestarea lor a fost ordonată printr-un act de acuzare, contrar legislației românești. În această privință, Curtea reține că actul de acuzare care ordona arestarea lor a fost emis la 25 mai 2000, în timp ce cererea lor a fost depusă la Curte la 5 aprilie 2004.

Rezultă că acest capăt de cerere a fost formulat tardiv și trebuie respins în conformitate cu art. 35 § 1 și § 4 din Convenție.

III. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

57. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

58. Primul reclamant a solicitat despăgubiri de 29.614 euro cu titlu de prejudiciu material, reprezentând salariul la care ar fi avut dreptul în timpul detenției și cheltuielile pe care le-a efectuat în timpul detenției. Al doilea reclamant a solicitat despăgubiri de 81.905 euro cu titlu de prejudiciu material, dintre care 57.500 euro reprezentând suma pe care a pierdut-o deoarece a fost forțat să își vândă apartamentul și 24.405 euro, salariul la care ar fi avut dreptul dacă nu se afla în detenție și suma cheltuielilor pe care le-a efectuat în timpul detenției.

Ca despăgubiri pentru prejudiciul moral, primul reclamant a solicitat 10.000 euro, iar al doilea reclamant 30.000 euro justificați de presiunea, stresul și suferința la care au fost supuși de către autoritățile românești.

59. Guvernul a declarat că sumele solicitate de reclamanți pentru prejudiciul material erau speculative, excesive și nedovedite.

În ceea ce privește despăgubirea pentru prejudiciul moral solicitată de reclamanți, Guvernul a declarat că este excesivă și a solicitat Curții, în cazul în care ar constata existența unei încălcări, să considere că acest lucru în sine constituie o reparație echitabilă suficientă.

60. Curtea reține că în prezenta cauză acordarea unei reparații echitabile nu poate fi bazată decât pe faptul că reclamanții nu au beneficiat de garanțiile de la art. 6. Deși Curtea nu poate

specula care ar fi fost rezultatul procesului dacă poziția ar fi fost alta, aceasta consideră că reclamantii au suferit un prejudiciu moral.

61. Prin urmare, pronunțându-se în echitate, în conformitate cu art. 41, aceasta acordă 5.000 euro fiecăruia cu titlu de prejudiciu moral.

62. În plus, Curtea reiterează că atunci când o persoană, precum în cazul de față, a fost condamnată într-un proces intern care nu a respectat cerințele unui proces echitabil, un nou proces sau redeschiderea procesului intern la cererea persoanei interesate reprezintă o metodă corespunzătoare de reparație a încălcării săvârșite. În această privință, aceasta reține că art. 408¹ din Codul de procedură penală din România prevede posibilitatea de revizuire a unei hotărâri interne atunci când Curtea a constatat o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale ale unui reclamant.

B. Cheltuieli de judecată

63. Primul reclamant a solicitat, de asemenea, 5.830 euro pentru cheltuielile de judecată efectuate în fața instanțelor naționale și a Curții, reprezentând onorariile avocaților, cheltuielile pentru traduceri și costurile de transport. Acesta a prezentat facturi pentru 6.500 lei românești (RON) plătiți avocaților și 1.500 RON plătiți pentru traduceri.

Guvernul a considerat că primul reclamant a justificat cu facturi doar 6.500 RON, reprezentând cheltuielile cu onorariile avocaților.

Al doilea reclamant a solicitat 4.500 euro pentru onorariile avocaților și 300 euro pentru traducerea documentelor prezentate Curții și costuri de corespondență. Guvernul a susținut că al doilea reclamant nu a prezentat documente care să justifice acele costuri și cheltuieli.

64. Potrivit jurisprudenței Curții, un reclamant are dreptul la rambursarea cheltuielilor de judecată numai în măsura în care s-a stabilit caracterul real, necesar și rezonabil al acestora. În prezenta cauză, ținându-se seama de documentele de care dispune și de criteriile menționate mai sus, Curtea respinge cererea pentru cheltuielile de judecată depusă de al doilea reclamant și consideră că este rezonabil să acorde suma de 8.000 RON (echivalentul a 1.900 euro) primului reclamant pentru acoperirea cheltuielilor de judecată efectuate în acțiunea în fața Curții.

C. Dobânzi moratoria

65. Curtea consideră necesar ca dobânzile moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal, practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

CURTEA

1. declară capătul de cerere privind caracterul echitabil al acțiunii în temeiul art. 6 § 1 coroborat cu art. 6 § 3 (c) și (d) din Convenție admisibil și celelalte capete de cerere inadmisibile;

2. hotărăște că a existat o încălcare a art. 6 § 1 coroborat cu art. 6 § 3 (c) și (d) din Convenție;

3. hotărăște:

a)că statul pârât trebuie să plătească reclamanților, în termen de 3 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume care trebuie convertite în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

- (i) 5.000 euro (cinci mii de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, fiecăruia dintre cei 2 reclamanți, cu titlu de prejudiciu moral;
- (ii) 1.900 euro (o mie nouă sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, primului reclamant, cu titlu de cheltuieli;

b)că de la expirarea termenului de 3 luni menționat anterior și până la efectuarea plății aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal, practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu 3 puncte procentuale;

4. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere formulate de reclamanți.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 10 aprilie 2012, în temeiul art. 77 § 2 și § 3 din Regulamentul Curții.

Josep Casadevall,

președinte

Santiago Quesada,

grefier